

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

Aika 15.11.2022 16:00 - 17:05

Paikka Askonkatu 2, 4. krs, kokoustilat Salpausselkä/Vesijärvi

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Heromaa-Karjalainen Siru	puheenjohtaja	
	Pyykkönen Mona	jäsen	
	Pietiläinen Jukka	jäsen	
	Puusaari Riina	jäsen	
	Kyyrönen Hanna-Kaisa	jäsen	
	Salonen Juho	jäsen	
	Jalonen Pasi	jäsen	
	Pessinen Tuija	jäsen	
	Raulahti Mikko	jäsen	
	Vierumäki Juha	jäsen	Teams
	Neoff Wille	jäsen	
	Sillanmäki Pekka	varajäsen	
	Vilkman Mira	Padasjoen kunnanhallituksen edustaja	Teams
	Väli-Torala Venla	Heinolan kaupunginhallituksen edustaja	saapui klo 16.07 § 55 käsittelyn aikana
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Särkkäaho Rauno	joukkoliikennepäällikkö, asiantuntija	
	Kemppainen Milja	joukkoliikennesuunnittelija	

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lindgren Juha	joukkoliikennesuunnittelija
Jokinen Lauri	joukkoliikennesuunnittelija
Immonen Minna	viestintä- ja markkinointisuunnittelija, asiantuntija
Takala Terhi	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Seppälä Ada	varapuheenjohtaja	
	Korkiakoski Sami	jäsen	
	Ekpa Simon	jäsen	
	Ratia Jorma	kaupunginhallituksen edustaja	

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan puolesta

Siru Heromaa-Karjalainen

Terhi Takala

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jukka Pietiläinen

Juha Vierumäki

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 22.11.2022

Terhi Takala

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

valmistelusihteeri

§	Otsikko	Sivu
§ 52	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 53	Pöytäkirjan tarkastajat	6
§ 54	Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät vuonna 2023	7
§ 55	Seurantaraportti 1.1.–30.9.2022, joukkoliikenne	9
§ 56	Vastaus vammaisneuvoston esitykseen bussinkuljettajien kokemuskoulutuksesta	11
§ 57	Lippujen asiakashinnat väliaikaisen arvonlisäveron vapautuksen aikana	15
§ 58	Matkakortti- ja matkustusehtojen muutos	17
§ 59	Tiedoksi merkittävät asiat	19
§ 60	Muut asiat	20

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 52

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 53

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Juha Vierumäki ja Jukka Pietiläinen.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 54

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät vuonna 2023

9970/00.01.02.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Valmistelusihteeri Terhi Takala, p. 044 416 2732

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, että vuoden 2023

kokouspäivät ovat: 24.1., 14.2., 25.4., 23.5., 12.9., 10.10. ja 14.11.

Käyttösuunnitelmaseminaari pidetään 19.1.2023 ja talousarvioseminaari 29.8.2023.

Perusteluosa

Hallintosäännön yleisten määräysten 10 §:n mukaan toimitellaan päättää kokouksensa ajankohdasta ja paikasta.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitelimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Puheenjohtaja voi peruuttaa kokouksen, mikäli kokouksen pitäminen ei ole aiheellista käsiteltävien asioiden vähäisen määrän tai muun perustellun syyn vuoksi.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivät ovat
pääsääntöisesti tiistaisin ja kokoukset alkavat klo 16.00.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: ao. palveluyksiköt, intra, internet

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 55

Seurantaraportti 1.1.-30.9.2022, joukkoliikenne

1336/02.00.01.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho p. 044 416 4658

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee tiedoksi joukkoliikenteen seurantaraportin ajalta 1.1.–30.9.2022.

Perusteluosa

Kaupunginhallitus on 13.12.2021 § 480 hyväksynyt vuoden 2022 talousarvion toimeenpano-ohjeet. Ohjeissa edellytetään, että palvelualue raportoi lautakunnalle määrärahojen käytöstä vähintään neljännesvuosittain.

Seurantaraportti ajalta 1.1.–30.9.2022 on esitetty liitteessä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

-

Liitteet

- 1 Seurantaraportti tammi-syyskuu 2022, joukkoliikenne

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 56

Vastaus vammaisneuvoston esitykseen bussinkuljettajien kokemuskoulutuksesta

2036/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö, Rauno Särkkäaho, 044 416 4658

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää vastata vammaisneuvoston esitykseen perusteluosassa esitetyllä sisällöllä.

Perusteluosa

Tiivistelmä:

Koulutus on tarkoituksenmukaisinta toteuttaa osana Traficomien hyväksymiä ammattipätevyyden jatkokoulutuspäiviä. Toteutus tulisi toteuttaa yhteistyössä liikennöitsijöiden ja koulutuksia järjestävien tahojen kanssa. Uusien kuljettajien osalta koulutuksien sovittamisesta koulutusohjelmiin on sovittava koulutusta järjestävien oppilaitosten kanssa. Mikäli tällainen koulutus olisi saatavissa virallisena ammattipätevyyden jatkokoulutuspäivänä, voi LSL tuoda sitä liikennöitsijöiden tietoon yhtenä vaihtoehtona koulutuspäivien aiheeksi.

Joukkoliikennelautakunnan vastaus esitykseen:

Joukkoliikennelautakunta kiittää vammaisneuvostoa esityksestä, pitää aihetta tärkeänä ja ehdottaa jäljempänä kerrottua toteutustapaa koulutukselle.

Vammaisneuvosto esityksen kohtaan 1 (Lahden vammaisneuvosto esittää näkövammaisten ja liikuntaesteisten kokemuskoulutuksen järjestämistä Lahden seudun liikenteen alueen kuljettajille) joukkoliikennelautakunta vastaa seuraavasti:

Joukkoliikennelautakunnan mielestä koulutuksen aihe on tärkeä ja lisäisi joukkoliikenteen saavutettavuutta. Työssä olevien kuljettajien koulutuksista vastaa työnantaja, eli tässä tapauksessa liikennöitsijä. Toteutettavuuden kannalta kokemuskoulutuksen olisi hyvä olla osa kuljettajille nykyisinkin järjestettäviä ammattipätevyyden jatkokoulutuspäiviä. Tällöin sen voisi ilman suurta kustannusvaikutusta järjestää, joko omana päivänään tai osana muuta koulutuspäivää. Kuljettajan tulee saada jatkokoulutuspäivistä merkintä Traficomien rekisteriin ja Traficom asettaa tietyt vaatimukset koulutukselle ja sen järjestäjälle. Koulutuksen järjestämisestä ja toteutuksesta on sovittava liikennöitsijöiden ja/tai jatkokoulutuksia järjestävien tahojen kanssa. Ammattikuljettajien ajolupa on voimassa 5 vuotta kerrallaan ja luvan uusimista varten kuljettajat suorittavat 5 jatkokoulutuspäivää, eli keskimäärin yhden päivän vuodessa. Jatkokoulutuksista yksi koulutuspäivä tulee olla ennakoivan ajon koulutus, mutta muiden koulutusten aiheet ovat vapaammin liikennöitsijän päätettävissä. Osana ammattipätevyyden jatkokoulutuksia koulutuksesta saataisi myös toistuvampi, pysyvämpi ja nopeammin toteutettava järjestely. Lisäksi monet kuljettajien jatkokoulutuspäiviä järjestävät tahot järjestävät myös uusien kuljettajien koulutusohjelmia ja niiden kanssa voisi tutkia mahdollisuutta saada koulutus osaksi kaikkien uusien kuljettajien koulutusohjelmaa.

Vammaisneuvosto esityksen kohtaan 2 (Lahden vammaisneuvosto esittää kokemuskoulutuksen edellyttämistä tulevaisu Lahden seudun liikenteen liikennöitsijöiden kilpailutuksissa) joukkoliikennelautakunta vastaa seuraavasti:

Kuljettajien koulutukset ovat osa liikennöitsijän ja kuljettajan lainsäädännöllisiä velvoitteita, kustannuksia ja kilpailutekijöitä. LSL ei liikenteen hankinnassa näe tarkoituksenmukaiseksi sitoa liikennöitsijää etukäteen tiettyyn koulutuksen järjestäjään tai aiheeseen ja rajoittaa sillä kilpailullisia elementtejä. Erillisen koulutusjärjestelmän perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista, kun kuljettajille on jo olemassa olevat lainsäädännön mukaiset koulutusvaatimukset, joihin koulutus voidaan sovittaa. Koulutuksen toteutus kilpailutuksen vaatimuksena olisi myös hidasta ja jäykkää toteuttaa laajasti, koska nykyiset sopimukset ovat jopa 10 vuotta pitkiä ja muutos tulisi voimaan vasta sopimuksia uusiessa. Lisäksi sopimusaikana voi tulla muutoksia koulutustarpeissa/-kriteereissä liikennöitsijöiden, koulutusta järjestävien tahojen tai lainsäädännön myötä. Toteuttamiskelpoisuuden kannalta koulutuksesta olisi hyvä saada rakennettua liikennöitsijän tarpeisiin sopiva virallinen ammattipätevyyden jatkokoulutuspäivä tai osa jatkokoulutuspäivää, joko yhteistyössä koulutuksia järjestävän tahon kanssa tai erikseen toteutettuna Traficomien vaatimusten mukaisesti. Mikäli tällainen koulutus olisi saatavissa virallisena ammattipätevyyden jatkokoulutuspäivänä voi LSL tuoda sitä liikennöitsijöiden tietoon yhtenä vaihtoehtona koulutuspäivien aiheeksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Toimenpiteet

Ote: Lahden kaupungin vammaisneuvosto

Liitteet

2 Vammaisneuvoston esitys, bussinkuljettajien kokemuskoulutus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 57

Lippujen asiakashinnat väliaikaisen arvonlisäveron vapautuksen aikana

168/08.01.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö, Rauno Särkkäaho, 044 4164 658

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää, että asiakashintoja ei muuteta väliaikaisen arvonlisäverovapautuksen ajaksi.

Perusteluosa

Suomessa tapahtuvat henkilökuljetuspalvelut vapautetaan väliaikaisesti arvonlisäverosta. Vapautukseen liittyy oikeus vähentää hankintoihin sisältyvä arvonlisävero. Muutos on voimassa 1.1.--30.4.2023. Henkilökuljetusten myyntiin on sovellettu 10 prosentin arvonlisäverokantaa.

Lahden seudun joukkoliikenteessä on jo päätetty toteuttaa vyöhykeuudistus 2023 alkuvuoden aikana. Vyöhykemuutoksen toteutus ajoittuu samaan aikaan henkilökuljetuspalveluiden väliaikaisen arvonlisäveron vapautuksen kanssa. Mikäli asiakashintoja muutettaisiin verokannan muutoksen yhteydessä, asiakashintoihin kohdistuisi kolme muutosta neljän kuukauden ajanjaksossa. Vyöhykeuudistuksen seurauksena lippujen hinnat muuttuvat

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

pysyvästi ja uudistuksen on selvitysten perusteella arvioitu laskevan lipputuloja kokonaisuutena osan lippuhinnoista laskiessa merkittävästi. Vyöhykeuudistuksen lipputulovaikutusten arviointiin liittyy epävarmuutta ja todelliset vaikutukset nähdään muutoksen tullessa käytäntöön.

Liikennöintikustannukset ovat yleisen kustannuskehityksen myötä nousseet vuoden 2022 aikana merkittävästi, joka aiheuttaa lippuhintoihin korotuspaineita talouden tasapainoittamiseksi. Vuoden 2023 liikennöintikustannuksen kehitykseen liittyy epävarmuutta energian hinnan ja linja-autoliikenteen työehtosopimusten muutosten myötä.

Säilyttämällä asiakashinnat nykyisellä tasolla väliaikaisen verokannan muutoksen aikana torjutaan vuodelle 2023 kohdistuvaa epävarmuutta ja hintojen korotuspainetta lipputulojen osalta kokonaisuutena, sekä vältetään useat peräkkäiset hinnoittelun muutokset lyhyen ajanjakson aikana.

Arvonlisäverosta vapautus ja asiakashintojen säilyttäminen muuttumattomana lisää lipputuloja arviolta 10% 4kk ajanjakson aikana ja noin 3,33% vuositasolla.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 58

Matkakortti- ja matkustusehtojen muutos

168/08.01.00.00/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö, Rauno Särkkääho, 044 4164 658

Viestintä- ja markkinointisuunnittelija, Minna Immonen, 044 416 3902

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta päättää hyväksyä matkakortti- ja matkustusehdot. Lautakunta päättää, että joukkoliikenneyksikkö voi päivittää matkakortti- ja matkustusehtoja ilman erillistä päätöstä perusteluosassa esitetyin reunaehdoin.

Perusteluosa

Yleiset matkakortti- ja matkustusehdot on päivitetty vastaamaan lippujärjestelmän muutoksia mobiilisovellusten ja lähimaksun osalta. Samalla on päivitetty termistöä ja yhteystietoja.

Joukkoliikenneyksikkö voi päivittää matkakortti- ja matkustusehtoja jatkossa ilman erillistä päätöstä, mikäli muutos perustuu lautakunnan päättämiin muutoksiin lippu- ja maksujärjestelmässä, lippu- ja maksujärjestelmän

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

tekniisiin muutoksiin, yhteystietojen päivitykseen tai muihin vastaaviin välttämättömiin muutoksiin.

Tiivistelmä merkittävimmistä muutoksista:

Lisätty uutena kohta 3.2.6 Lähimaksu (sivu 4).

Lisätty Waltti Mobiili -sovellus kohtaan 3.2.4 Mobiililiput (sivu 3). Sisälsi aiemmin vain LSL-sovelluksen.

Päivitetty myyntipisteiden tiedot (sivu 9 alkaen).

Päivitetty termejä vastaamaan nykyistä käytäntöä. Esim. poistettu termi rajoitettu asiakaspalvelupiste (=palvelupiste) ja käsittelymaksu (=palvelumaksu).

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Tiedoksi valmistelijoille

Liitteet

3 Lahden seudun liikenteen yleiset matkustus- ja matkakorttiehdot 20221108

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 59

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee asiat tiedoksi

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjanote:

- Kaupunginhallitus 26.9.2022 § 342: Lahden kaupungin kumppanuuspöytien toimintamallin jatkokausi 2023 – 2025

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 15.11.2022

§ 60

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tilannekatsaus Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan ajankohtaisista asioista (mm. linjastojen 9M ja 12 lisälähdöt, lähimaksun käyttöönotto 23.11.2022 ja asiakaspalautteet.)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 52, § 53, § 55, § 59, § 60

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta

Pöytäkirja

nro 8

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 54, § 56, § 57, § 58

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18 .00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
Pöytäkirja

nro 8

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan
saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.